EXAMENREGLEMENT EN PROGRAMMA VAN

TOETSING EN AFSLUITING

Regeling geldend voor mavo-3 en mavo-4,

aangevuld met de stofomschrijving per vak

voor de cursus

2023 - 2024

In het algemeen geldt dat eventuele wijzigingen of aanvullingen die door de overheid in het examenprogramma worden aangebracht, gevolgen kunnen hebben voor de inhoud van het vakspecifieke deel van het PTA

EXAMENREGLEMENT EN PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

In dit document staan relevante zaken met betrekking tot de toetsing en afsluiting van het schoolexamen en het centraal examen.

Dit reglement en het vakspecifieke deel van het PTA zijn voor 1 oktober 2023 op de website van de school geplaatst en in schriftelijke vorm naar de inspectie voor voortgezet onderwijs gezonden.

Inhoudsopgave **pagina**

I	Algemeen gedeelte	02 - 05
II	Schoolexamen	07 - 13
III	Centraal examen	14 - 19

Voor informatie over de vakken van het PTA verwijzen we je naar de website van de school.

I ALGEMEEN GEDEELTE

Artikel 1 Examenprogramma

Het eindexamen bestaat voor het vak maatschappijleer alleen uit een schoolexamen (SE) en voor de andere vakken is er naast het schoolexamen het centraal examen (CE).
Het schoolexamen vindt plaats in mavo-3 en mavo-4. Naast de traditionele schoolexamentoetsen dienen de leerlingen in de desbetreffende periodes bij enkele vakken te voldoen aan de daar gestelde eisen voor wat betreft de praktische opdrachten. Ook deze worden beoordeeld en bij de berekening voor het eindcijfer betrokken.

Artikel 2 Keuze van eindexamenvakken

In welke vakken centraal examen gedaan wordt, is in hoge mate afhankelijk van het gekozen profiel. De kandidaat stelt namelijk zijn eindexamenpakket samen door naast de verplichte vakken een profiel te kiezen uit:

A Techniek
B Zorg en Welzijn
C Economie
D Landbouw

Daarnaast zal de desbetreffende leerling nog minimaal twee vakken moeten kiezen in de vrije ruimte. Als nóg een extra vak gevolgd is in de vrije ruimte, kan dit vak in de examenklas deel uitmaken van het eindexamenvakkenpakket.

Formeel geldt voor de profielexamens het ‘Eindexamenbesluit VO’. Bij de vaststelling van de einduitslag in geval een leerling één extra vak heeft gevolgd in de vrije ruimte, geldt artikel 48 eindexamenbesluit lid 3: "Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen, betrekt de directeur één of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen als bedoeld in de artikelen 7 tot en met 30".

Artikel 3 Examenstof

De examenstof per vak is in te zien op internet: www.examenblad.nl bij ‘regeling examenprogramma’s voortgezet onderwijs’.

Artikel 4 Examenreglement en Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

De directeur stelt namens het bestuur het examenreglement vast. Het bevat in elk geval de maatregelen bedoeld in artikel 5 en 31 van bovengenoemd examenbesluit en regels met betrekking tot de organisatie van het eindexamen, de gang van zaken tijdens het eindexamen,
en de samenstelling en het adres van de commissie van beroep. Het examenreglement van De Nassau ligt voor elke kandidaat ter inzage bij de examensecretaris.

Artikel 5a Afwijking wijze van examineren

1. De directeur kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
   a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld;
   b. de aanpassing kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets met 20 %, maximaal 30 minuten;
   c. een andere aanpassing kan slechts worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a. genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring;
   d. bij gebruik van een laptop heeft de systeembeheerder het recht deze te controleren op onrechtmatige bestanden.
3. De directeur kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
   a. het vak Nederlandse taal;
   b. enig ander vak waarbij gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 20%, maximaal 30 minuten.
5. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

Artikel 5b Spreiding eindexamen

1. Het bestuur kan, de inspectie gehoord hebbende, toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en ten aanzien van een kandidaat die lange tijd ten gevolge van bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke, omstandigheden niet in staat is geweest het onderwijs in al zijn eindexamenvakken te volgen, het eindexamen gespreid over twee schooljaren wordt afgenomen.
2. Het bestuur geeft zijn in het eerste lid bedoelde toestemming uiterlijk vóór de aanvang van het eerste tijdvak van het centrale examen. In bijzondere gevallen kan het bestuur afwijken van de eerste volzin ten behoeve van een kandidaat die nog niet in al zijn eindexamenvakken examen heeft afgelegd.
3. De kandidaat legt in elk van zijn eindexamenvakken examen af in een van de twee schooljaren, bedoeld in het eerste lid.
4. Artikel 51 eindexamenbesluit, betreffende herkansing van CE, eerste tot en met vierde lid, is ten aanzien van de kandidaat van toepassing in het tweede schooljaar waarin het gespreid examen wordt afgenomen. Het in de eerste volzin genoemde artikel is ten aanzien van de kandidaat tevens van toepassing in het eerste schooljaar waarin het gespreid examen wordt afgenomen, met dien verstande dat het in dat artikel bedoelde recht in dat eerste schooljaar ontstaat, nadat de eindcijfers van de vakken waarin in dat schooljaar examen is afgelegd, voor de eerste maal zijn vastgelegd.

5. Zo spoedig mogelijk na vaststelling van de eindcijfers van de examens die zijn afgelegd in het eerste schooljaar waarin het gespreid examen wordt afgenomen, zendt het bestuur aan de inspectie een lijst waarop voor de kandidaat zijn vermeld de gegevens, genoemd in artikel 56 eindexamenbesluit, onderdelen a tot en met d.
6. De vaststelling van de uitslag geschiedt overeenkomstig artikel 49, eerste lid.

Artikel 6 Onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van een deel van het eindexamen aan een onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kan de directeur, na het horen van betrokken examinatoren c.q. de examensecretaris en de kandidaat, maatregelen nemen.
2. De maatregelen bedoeld in het eerste lid die, al dan niet in combinatie met elkaar, genomen kunnen worden, betreffen:
   a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
   b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan één of meer zittingen van het schoolexamen of het centraal examen;
   c. het ongeldig verklaren van één of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen;
   d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.
   Indien het hernieuwde examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op één of meer onderdelen van het centraal examen, legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.
3. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school ingestelde commissie van beroep. Van de commissie van beroep mogen de directeur en de examensecretaris geen deel uitmaken. Het adres luidt: Commissie van Beroep, p/a Paul Krugerlaan 2, 4818 BC Breda. In overeenstemming met artikel 30a van de wet wordt het beroep binnen drie dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouder(s) of voogd(en) van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur, de examensecretaris en de inspectie.

Artikel 7 Geheimhouding

Eenieder die betrokken is bij de uitvoering van dit reglement en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijk karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit reglement de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

Artikel 8 De examencommissie

Taken en bevoegdheden van de examencommissie:
1. De examencommissie heeft ten minste de volgende taken en bevoegdheden
   a. het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering (procesmatig, inhoudelijk, passend bij de visie van de school en passend bij het afsluitende karakter van het schoolexamen),
   b. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om schoolexamens te beoordelen en vast te stellen,

2. De examencommissie stelt regels vast over de uitvoering van de taken en bevoegdheden, bedoeld in het eerste lid, en de maatregelen die zij in dat verband kan nemen.
3. Indien een kandidaat bij de examencommissie een verzoek of een klacht indient waarbij een lid van de examencommissie is betrokken, neemt het betrokken lid geen deel aan de behandeling van het verzoek of de klacht.
4. De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op over haar bevindingen bij het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering en verstrekt dit verslag aan het bevoegd gezag.

Benoeming en samenstelling van de examencommissie:
5. Het bevoegd gezag stelt de examencommissie in voor elke door de school verzorgde schoolsoort of groep(en) van schoolsoorten.
6. Het bevoegd gezag draagt er mede door de samenstelling van de examencommissie zorg voor dat het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie voldoende wordt gewaarborgd.
7. Ten minste één lid van de examencommissie is als docent verbonden aan de schoolsoort of groep van schoolsoorten waarvoor de examencommissie is ingesteld.
8. Leden van het bevoegd gezag worden niet benoemd tot lid van de examencommissie.
9. Het Eindexamenbesluit geeft de directeur een groot deel van de eindverantwoordelijkheid voor het proces van de examinering en daarom zal deze – om de schijn van belangenverstrengeling te voorkomen - niet worden benoemd in de examencommissie.

Artikel 9 Onvoorziene gevallen

In gevallen waarin het examenreglement of het Programma van Toetsing en Afsluiting niet voorziet, beslist de directeur.

II SCHOOLEXAMEN

Artikel 9 Schoolexamentoetsen

1. Het schoolexamen vindt plaats onder verantwoordelijkheid van de school.
2. Het bestuur stelt de kandidaat in de gelegenheid het schoolexamen in het desbetreffende vak af te sluiten vóór de aanvang van het centraal examen.
3. Een kandidaat die om geldige redenen één of meer toetsen gemist heeft, kan deze toets(en) inhalen: zie daarvoor "Inhalen en herkansen van schoolexamentoetsen".
4. Artikel 1 t/m 17 in het Programma van Toetsing en Afsluiting zijn op de schoolexamentoetsen van toepassing.
5. Van iedere toets wordt de leerstof, de wijze van afnemen, de weging, de duur en de periode vermeld.

Artikel 10a De organisatie van de schoolexamentoetsen

1. In het eindexamenjaar zijn drie periodes van 1 à 2 weken waarin schoolexamentoetsen worden afgenomen:
   a. Periode 1: week 41
      Periode 2: week 51
      Periode 3: week 10 en week 11
   b. Datum en tijd van de schriftelijk af te nemen toetsen staan vermeld bij het rooster schoolexamenperioden (zie www.denassau.nl).
   c. In februari gedurende het eindexamenjaar wordt voor Nederlands en de moderne vreemde talen een kijk- en luistertoets afgenomen.
2. In mavo-3 worden voor sommige vakken ook ED-toetsen afgenomen. Voor de leerstof, de wijze van afnemen, de weging, de periode en de duur van de toets verwijzen we je naar het vakspecifieke deel van het PTA.

Artikel 10b Schoolexamen: rapportage

Het schoolexamen wordt afgenomen middels een aantal over de leerjaren mavo-3 en mavo-4 verdeelde toetsen. Slechts de in deze regeling genoemde toetsen tellen mee voor het schoolexamen. Onder toets wordt verstaan iedere vorm van mondelinge of schriftelijke toetsing, praktische opdracht of practicum, waarvan de beoordeling meetelt bij de bepaling, per vak, van het eindcijfer van het schoolexamen.
Waar en wanneer de verschillende toetsen worden afgenomen wordt de kandidaten minstens een week voor de desbetreffende toets of toetsperiode schriftelijk meegedeeld. Het PTA van de verschillende vakken wordt voor 1 oktober 2023 op de website gepubliceerd. Is, in geval van overmacht, een wijziging in de verdeling van de te toetsen stof noodzakelijk, dan stelt de directeur de kandidaten daarvan uiterlijk twee weken voor de desbetreffende toets schriftelijk op de hoogte.

Voor enkele vakken moeten er handelingsdelen naar behoren worden afgesloten. Deze handelingsdelen staan niet expliciet in de afzonderlijke PTA’s per vak vermeld. Aan het begin van het cursusjaar worden de leerlingen door de vakdocent op de hoogte gesteld van de eisen t.a.v. de handelingsdelen en de datum waarop deze moeten zijn afgerond.

De behaalde resultaten worden per vak en per toets uitgedrukt in een cijfer, dat ingevoerd wordt in Somtoday. Zie voor de gedetailleerde regeling de bijlage voor elk vak. Praktische opdrachten en kijk- en luistertoetsen kunnen buiten de algemene toetsperioden worden afgenomen.

Het uiteindelijke SE-resultaat wordt per vak afgerond op één decimaal. Indien de tweede decimaal een 4 of lager is, blijft de eerste decimaal staan en vervalt de tweede decimaal. Indien de tweede decimaal een 5 of hoger is, wordt de eerste decimaal met 1 verhoogd en vervalt de tweede decimaal. Dit getal met één decimaal wordt vermeld op de cijferlijst in de kolom ‘schoolexamen’.

Artikel 10c Schoolexamen: periodes mavo-4

In het vakspecifieke deel van het PTA staat per vak beschreven in welke periodes de SE-toetsen van dat vak afgenomen worden.

De reguliere schoolexamens vinden op de volgende momenten plaats:

SE-1:	9 oktober t/m 13 oktober 2023
SE-2:	18 december t/m 22 december 2023
SE-3:	4 maart t/m 15 maart 2024
(mavo-3: Toetsweek 4:	17 juni t/m 21 juni 2024)

De kijk- en luistertoetsen voor Duits, Frans, Engels en Nederlands worden afgenomen in januari/februari 2024.

De herkansingstoetsen vinden plaats op onderstaande dagen:

Voor SE-1:	13 november 2023
Voor SE-2:	22 januari 2024
Voor SE-3:	8 april 2024

Artikel 10d Schoolexamen: regels

Voor de afname van schoolexamentoetsen gelden onder andere onderstaande regels. Minimaal een week voorafgaand aan iedere toetsweek ontvangen de kandidaten en de toezichthouders de volledige en geüpdatete instructies gemaild.

a. het meenemen van andere dan toegestane boeken, tabellen en andere hulpmiddelen is verboden;
b. mobiele telefoons, smartwatches tassen, petten e.d. behoren niet in de examenzaal aanwezig te zijn;
c. het examen/de toets dient met vulpen of balpen gemaakt te worden, tenzij de aard van het werk het gebruik van potlood wenselijk maakt. Het gebruik van correctievloeistof is niet toegestaan;
d. het werk wordt gemaakt op papier verstrekt door de school. De kandidaat vermeldt hierop de eigen naam en naam van de docent;
e. zonder toestemming van een toezichthouder mag een kandidaat gedurende het examen/de toets het examenlokaal niet verlaten;
f. de procedure met betrekking tot onregelmatigheden (artikel 6 van dit reglement) is van kracht;
g. voor mondelinge examens en practica worden individuele afspraken tussen docenten en leerlingen gemaakt. Deze afspraken worden vastgelegd en door de leerling ondertekend/ geparafeerd;
h. aan het einde van de toets halen de toezichthouders de opgaven en het gemaakte werk op en een van hen controleert of alle leerlingen hun werk hebben ingeleverd. De leerling blijft onder alle omstandigheden verantwoordelijk voor het volledig inleveren van het gemaakte werk;
i. mondelinge toetsen kunnen door de docent worden opgenomen. Deze opnamen worden 8 schooldagen na het bekend worden van het cijfer gewist.

Artikel 10e Schoolexamen: gebruik woordenboek en rekenmachine

a. Tijdens de SE-toetsen mag in beginsel **geen** woordenboek worden gebruikt. Als een docent de leerlingen toestaat een woordenboek te gebruiken, informeert hij hen ruim van tevoren en noteert dit op de omslag van het SE-werk. De leerling die zijn toets op de tablet/laptop maakt, mag in geen geval gebruikmaken van het digitale woordenboek.
b. Bij de SE-toetsen en het CE mag geen gebruikgemaakt worden van de grafische rekenmachine, een normale calculator volstaat.

Artikel 11 Beoordeling

1. Van iedere beoordeling van een toets van het schoolexamen stelt de examinator de kandidaat zo spoedig mogelijk in kennis.
2. De examinator drukt zijn eindoordeel over kennis, inzicht en vaardigheid van een kandidaat uit in een cijfer voor de schoolexamentoets. Daarbij gebruikt hij een schaal van cijfers lopende van 1 tot 10 met de daartussen liggende cijfers met één decimaal. Het eindcijfer voor het schoolexamen is het gewogen gemiddelde van de cijfers die voor de theorietoetsen van het schoolexamen en voor praktische opdrachten aan de kandidaat zijn gegeven. Per vak wordt de wijze van berekening van het eindcijfer aangegeven.
3. Indien en voor zover de schoolexamentoets in een vak op mondelinge wijze plaatsvindt, kan dit geschieden in aanwezigheid van een kandidaat die dit examen al heeft gedaan.
4. Indien en voor zover de schoolexamentoets in een vak op schriftelijke wijze plaats vindt, heeft de vaststelling van opgaven en normering de instemming van de vaksectie nodig met dien verstande dat dit de docenten zijn die dit vak in de desbetreffende examenklas doceren. Als er bij deze werkwijze sprake is van één docent, wordt de vaststelling van de opgaven en de normering mede door een vakgenoot beoordeeld.

Artikel 12 Beroep

Elke kandidaat kan binnen vijf schooldagen tegen een door de examinator toegekend cijfer in beroep gaan bij de examencommissie. De kandidaat dient het beroep schriftelijk in bij de commissie, onder opgave van redenen.

Artikel 13 Inhalen en herkansen van schoolexamentoetsen

Praktische opdrachten, practica, mondelinge toetsten, handelingsdelen en het profielwerkstuk mogen niet herkanst worden. Onvoldoende toetsen mogen in geval van fraude niet herkanst worden.

Voor mavo-4 geldt:

a. Indien een leerling om geldige redenen (zie artikel 15) aan één of meer toets(en) niet heeft kunnen deelnemen moet hij deze inhalen. Een leerling die een toets moet inhalen, verliest het recht op een herkansing van het ingehaalde werk. Een leerling die absent is bij een herkansing heeft geen recht op een nieuwe herkansing. Indien een leerling om ongeldige redenen zijn kijk- en luistertoets en/of mondeling SE niet heeft gedaan, moet hij dit examen afleggen in de eerstvolgende herkansingsperiode. Hij verliest hiermee in die herkansingsperiode het recht een ander vak te herkansen.
b. Verder heeft een leerling het recht om één toets uit de eerste periode (oktober), één toets uit de tweede periode (december) en één toets uit de derde periode (maart) te herkansen. Hij dient zich via de website van de school in te schrijven voor een herkansing.
Voorts hebben alle leerlingen de mogelijkheid tot het afleggen van een herexamen voor het vak maatschappijleer, mits het cijfer daarvoor lager is dan 5,5. Dit herexamen behelst de totale stof van de drie schoolexamens. Het cijfer voor het herexamen vervangt het eindcijfer van het schoolexamen, behalve als dit cijfer lager uitvalt. Het herexamen maatschappijleer wordt afgenomen op een nader door de school vast te stellen moment tussen de derde SE-

week en de start van de eerste ronde van het centraal examen.

c. Als een kandidaat om geldige redenen drie of meer toetsen c.q. een gehele SE-periode gemist heeft, kan, op initiatief van de leerling, een andere regeling getroffen worden voor het inhalen van gemiste toetsen, dit in overleg met de directeur en de desbetreffende vakdocent(en).
d. Bij een gemist mondeling examen of een practicum dient de kandidaat zelf zich zo spoedig mogelijk tot de desbetreffende docent te wenden om een afspraak te maken het gemiste werk in te halen.
e. Een mondeling examen of een practicum kan alleen worden ingehaald en niet worden herkanst.
f. Ter voorbereiding op een inhaaltoets wordt de kandidaat de voorafgaande dag, als het een normale werkdag betreft, vrijgesteld van het volgen van lessen.

Voor mavo-3 geldt:

1. Indien een leerling om geldige redenen (zie artikel 15) aan één of meer toets(en) niet heeft kunnen deelnemen, moet hij deze inhalen.
2. Verder is de volgende herkansingsregeling van kracht:
   Een leerling heeft recht op 2 herkansingen voor één van de hierna genoemde vakken die in de pre-examenklas al een schriftelijke toets geven die meetelt voor het schoolexamen. Het herkansingscijfer vervangt het eerdere cijfer voor de desbetreffende toets, tenzij dit laatste hoger is. Deze herkansing telt alleen voor het examendossier, niet voor de overgang.
   De herkansingen vinden plaats in de week van 1juli.
3. Als een leerling in mavo-3 blijft zitten, dienen alle onderdelen, ook die voldoende zijn afgesloten, te worden overgedaan. Dit geldt niet voor het vak Ckv als hij dit voldoende heeft afgesloten. Ook als hij een praktische opdracht met een 7 of hoger heeft afgesloten, mag hij dit cijfer laten staan.
4. Leerlingen die afstromen van havo-3 naar mavo-4 dienen schoolexamens die in mavo-3 zijn gemaakt, in te halen (zie hiervoor de overstap-regelingen per vak). De overstaptoetsen worden gemaakt in de week van 23 oktober en de week van 8 januari. Ook het vak Ckv dient te worden ingehaald.
5. In de stofomschrijving per vak voor mavo-3 is aangegeven wat het gewicht van de diverse werken is voor berekening van het rapportcijfer voor de overgang (de kolom “overgang”) en wat het gewicht van de diverse werken is voor het examendossier. Als dit laatste gewicht niet is ingevuld, dan telt dat werk in beginsel niet mee voor het examendossier, maar uitsluitend voor het rapportcijfer voor de overgang.
   Op dit uitgangspunt is echter de volgende uitzondering van toepassing: als het desbetreffende vak door de leerling niet meer wordt gevolgd in mavo-4, dan tellen alle resultaten mee voor het examendossier, met het gewicht dat is vermeld in de kolom “overgang”. Het eindcijfer voor het schoolexamen dat aldus tot stand komt aan het einde van mavo-3 wordt vermeld op de cijferlijst die uitgereikt wordt nadat het eindexamen is afgelegd, maar het speelt geen rol in de slaag-/zakregeling.

Artikel 14 Niet tijdig inleveren van handelingsdelen, praktische opdrachten en/of de boekenlijst

1. Indien een leerling zich niet houdt aan de aangegeven inleverdatum voor het handelingsdeel of een praktische opdracht van een bepaald vak of indien de leerling het handelingsdeel van een bepaald vak niet of niet naar behoren heeft afgesloten, wordt deze leerling geacht zich schuldig te hebben gemaakt aan een onregelmatigheid zoals verwoord in artikel 6 van dit reglement. In een dergelijk geval kan de schoolleiding een sanctie opleggen, die varieert van een allerlaatste inhaalmogelijkheid tot het geven van het cijfer 1 of tot het uitsluiten van het centraal examen. Er kan immers pas worden deelgenomen aan het centraal examen als het handelingsdeel van alle vakken naar behoren is afgesloten.
2. Als een praktische opdracht te laat wordt ingeleverd, dan wordt het onderdeel planning van de opdracht met een 1,0 beoordeeld. In de totaalbeoordeling weegt de 1,0 voor het onderdeel planning maximaal een derde van het totale cijfer mee.
3. Indien de boekenlijst niet uiterlijk 2 werkdagen voorafgaand aan de dag waarop het SE Nederlands plaatsvindt is ingeleverd, zal een door de docent opgestelde lijst de basis voor het SE zijn.

Artikel 15 Absentie tijdens schoolexamentoets

1. Wanneer een leerling door ziekte of een andere ernstige vorm van overmacht niet in staat is aan een onderdeel van het schoolexamen mee te doen, dienen zijn ouders hem via het ouderportaal in SomToday voor aanvang van de eerste SE-toets schoolexamen op elke toetsdag apart af te melden. In voorkomende gevallen dient direct na terugkomst op school een verklaring, ondertekend door een van de ouders c.q. verzorgers, ingeleverd te worden bij de directeur van de desbetreffende afdeling. In deze verklaring moet de reden van het verzuim vermeld staan. Indien de directeur/ examensecretaris het verzuim als "geldig" aanmerkt, moet(en) de gemiste toets(en) tijdens de inhaalperiodes gemaakt worden.
2. Wanneer de hierboven genoemde afmelding in SomToday niet wordt gedaan, wordt de leerling geacht zonder geldige reden afwezig te zijn geweest.
3. Een leerling die naar het oordeel van de directeur zonder geldige reden een onderdeel van het schoolexamen verzuimt, wordt geacht zich schuldig gemaakt te hebben aan een onregelmatigheid vermeld in artikel 6 van dit reglement.
4. Het rooster verkeerd lezen, zich vergissen in de tijd, zich verslapen e.d. zijn geen geldige redenen voor het verzuimen van een toets.
5. Een leerling die te laat is voor een SE-toets van 50 minuten, mag tot 15 minuten na aanvang het lokaal betreden. Bij een toets van 100 of 150 minuten heeft een leerling nog toegang tot een halfuur na aanvang. Voor telaatkomers geldt vanzelfsprekend dezelfde eindtijd.
   Na dit kwartier c.q. halfuur mag de leerling het examenlokaal niet meer betreden en wordt hij geacht zonder geldige reden afwezig te zijn.
6. Bij kijk- en luistertoetsen, mondelinge toetsen en practica wordt direct na het aanvangstijdstip niemand meer toegelaten.
7. Indien een leerling om ongeldige redenen een mondeling SE, practicum en/of kijk- en luistertoets niet heeft gedaan, moet hij dit examen afleggen in de eerstvolgende herkansingsperiode. Hij verliest hiermee in die herkansingsperiode het recht een ander vak te herkansen.

Artikel 16 Uitsluiting

1. Een kandidaat wiens werkhouding, ijver en inzet gedurende het examenjaar ernstig te kort schiet kan, indien hij voor het examen afgewezen wordt, na schriftelijke waarschuwing, de mogelijkheid ontzegd worden opnieuw plaats te nemen in de examenklas.
2. Ongeoorloofd lesverzuim kan leiden tot uitsluiting van het examen.

Artikel 17 Examendossier, loopbaandossier, Ckv, profielwerkstuk en schoolexamen rekenen

Examendossier
Het examendossier is een verzameling van alle (resultaten van) schriftelijke schoolexamentoetsen, praktische opdrachten, vaardigheidsopdrachten, handelingsdelen, Ckv en het profielwerkstuk.

Loopbaandossier
De leerling maakt in het dossier zijn loopbaanontwikkeling zichtbaar voor zichzelf en anderen.

Ckv
In mavo-3 volgen de leerlingen het vak culturele en kunstzinnige vorming. Dit vak moet minimaal voldoende worden afgesloten.

Profielwerkstuk
Een van de onderdelen van het examendossier is het profielwerkstuk. Voor gegevens ten aanzien van de procedure, het onderwerp, de begeleiding, de beoordeling en de inleverdatum van het profielwerkstuk wordt verwezen naar de “Handleiding Profielwerkstuk”, die met dit PTA één geheel vormt en in september 2023 aan de leerlingen ter beschikking is gesteld.

In het profielwerkstuk ligt de nadruk op de algemene vaardigheden:
- informatievaardigheden (informatie verzamelen en verwerken)
- onderzoekvaardigheden en/of ontwerpvaardigheden
- communicatieve of presentatievaardigheden

Het profielwerkstuk gaat over een onderwerp dat past binnen de gekozen profiel en moet vakoverstijgend zijn. Het vergt van iedere leerling een tijdsinvestering van minimaal 20 uren in het vierde leerjaar. Ter bescherming van de kandidaat ruimt de school een speciale, begeleide werkperiode in waarin dit werkstuk wordt afgemaakt als hij in gebreke blijft of vastloopt.

Schoolexamen rekenen 2F
Een leerling die geen wiskunde in het examenpakket heeft, dient het schoolexamen rekenen in mavo-4 af te leggen. Het cijfer voor dit schoolexamen telt niet mee in de slaag-zakregeling.

Afsluiting schoolexamen

Na afronding van het schoolexamen wordt voor elk vak in één decimaal nauwkeurig het eindcijfer schoolexamen vastgesteld.
Leerlingen en ouders kunnen tot uiterlijk de dag van het uitreiken van de examenbescheiden contact opnemen met de afdelingscoördinator indien het eindcijfer schoolexamen niet kloppend is volgens hen. Na dit moment is het resultaat vastgesteld.

Uiterlijk in de week van 15 april 2024 worden de examenbescheiden uitgereikt.

Heeft een kandidaat door ziekte of andere ernstige vorm van overmacht (zie artikel 15) voor één of meer vakken het schoolexamen niet tijdig voor het centraal examen afgerond, dan wordt hij, uitsluitend voor deze vakken, verwezen naar het tweede en eventueel naar het derde tijdvak. Bij deelname aan het tweede tijdvak moet uiterlijk drie dagen voor het tweede tijdvak het resultaat van het schoolexamen van deze kandidaat bij de inspectie bekend zijn.

III CENTRAAL EXAMEN

Artikel 18 Begin zittingen centrale examens

1. De directeur zorgt ervoor dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets. Van deze regel kan worden afgeweken als de door de minister aangewezen “centrale examencommissie” dit aangeeft.

   Toezichthouders en kandidaten worden door de directeur op de volgende regels gewezen:
   a. na het openen van de envelop met opgaven is het verboden enige mededeling of inlichting over het werk aan de kandidaten te verstrekken; tijdens het uitdelen dient er volkomen rust te heersen in het examenlokaal;
   b. het meenemen van andere dan toegestane boeken, tabellen en andere hulpmiddelen is verboden;
   c. boeken, tabellen en elektronische rekenapparatuur met bijbehorende etuis waarvan het gebruik door het College voor Toetsen en Examens is toegestaan, dienen tijdig voor de aanvang van de zitting gecontroleerd te worden;
   d. tassen, mobiele telefoons, smartwatches, petten e.d. behoren niet in de examenzaal aanwezig te zijn;
   e. het examen dient met vulpen of balpen gemaakt te worden, tenzij de aard van het werk het gebruik van potlood wenselijk maakt. Het gebruik van correctievloeistoffen is niet toegestaan;
   f. het werk wordt gemaakt op papier, verstrekt door de school; de kandidaat vermeldt eigen naam en naam van de docent;
   g. zonder toestemming van een toezichthouder mag een kandidaat zich gedurende het examen niet verwijderen uit het examenlokaal;
   h. de regeling die is gesteld met betrekking tot onregelmatigheden (artikel 6 van dit reglement);
   i. een kandidaat die te laat komt, mag uiterlijk tot een half uur na het begin van de zitting tot het examenlokaal worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat voor de andere kandidaten geldt;
   j. kandidaten die meer dan een half uur na de aanvang van de zitting aankomen, mogen niet meer deelnemen aan deze zitting. Bij een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, kunnen zij voor het desbetreffende vak verwezen worden naar het tweede tijdvak.
   k. de directeur draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het centraal examen wordt uitgeoefend.
2. Nadat alle kandidaten hun plaats hebben ingenomen, controleert een daartoe aangewezen toezichthouder aan de hand van de envelop vermelde gegevens omtrent schooltype, vak, datum en tijdstip, of de envelop de juiste is. Deze en eventueel andere op de envelop vermelde gegevens worden daarna aan de kandidaten voorgelezen. Pas als alle gegevens in orde zijn bevonden, wordt de envelop geopend. Voor het openen van de envelop wordt deze ter controle aan een van de kandidaten getoond.
3. De daartoe aangewezen toezichthouder controleert of de inhoud van de envelop overeenstemt met de gegevens op de envelop. Het komt voor dat in dezelfde envelop een of meer bij de opgaven behorende bijlagen zijn verpakt.
4. Bij het uitdelen van de opgaven wordt door de aangewezen toezichthouder nauwkeurig toegezien dat geen andere opgaven dan de bedoelde in handen van de kandidaten komen. De opgaven voor de toets blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets.

5. Bij ministeriële regeling kan ten aanzien van één of meer zittingen bepaald worden dat de kandidaten de opgaven, de door hen gemaakte aantekeningen alsmede andere door hen gemaakte stukken, inleveren bij één van de toezichthouders. Bij die regeling wordt bepaald wanneer deze opgaven, deze aantekeningen en andere stukken aan de kandidaten wordt teruggegeven.
6. De toezichthouders zetten hun handtekening op het proces-verbaal. Zij leveren dit in bij de directeur/examensecretaris samen met het gemaakte werk.

Artikel 19 Algehele en gedeeltelijke afwezigheid bij centraal examenzitting

1. Wanneer een kandidaat door ziekte of een andere ernstige vorm van overmacht niet in staat is een onderdeel van het centraal examen bij te wonen, moet dit telefonisch voor de aanvang van de toets worden gemeld aan de desbetreffende directeur. Direct na terugkomst op school dient een verklaring, ondertekend door een van de ouders, ingeleverd te worden bij de directeur. In deze verklaring moet de reden van het verzuim vermeld staan. De gemiste examentoets(en) dient(en) tijdens de CE-2 periode alsnog gemaakt te worden.
   Wanneer de hierboven genoemde verklaring niet wordt ingeleverd, wordt de kandidaat geacht zonder geldige reden afwezig te zijn geweest. Aan de examenkandidaat die om gegronde redenen (ter bepaling door de directeur aan één of meerdere toetsen niet heeft kunnen deelnemen wordt in het tweede tijdvak (CE-2) gelegenheid gegeven het centraal examen op ten hoogste twee toetsen te voltooien. Indien de kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak (CE-3) ten overstaan van de staatsexamencommissie zijn eindexamen te voltooien. De kandidaat die hiervan gebruik wil maken, meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de directeur/ examensecretaris aan bij de voorzitter van de desbetreffende staatsexamencommissie (als zich dat voordoet vermeldt de directeur de toepassing voor specifieke regels die betrekking hebben op een fysieke- dan wel andere handicap bij de kandidaat).
2. Een kandidaat die naar het oordeel van de directeur zonder geldige reden een onderdeel van het examen verzuimt, wordt geacht zich schuldig gemaakt te hebben aan een onregelmatigheid vermeld in artikel 6 van dit reglement.
   Het rooster verkeerd lezen, zich vergissen in de tijd, zich verslapen e.d. zijn geen geldige redenen voor het verzuimen van een examen.
3. Een kandidaat die tijdens de zitting onwel wordt, kan onder begeleiding het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de directeur of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten.
   a. Indien de kandidaat het werk na enige tijd hervat, kan de gemiste tijd aan het einde van de zitting worden ingehaald.
   b. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, verzoekt de directeur, zo mogelijk mede op grond van een medische verklaring, aan de inspecteur te beslissen, dat het voor een deel gemaakte werk ongeldig is. De kandidaat mag, indien de inspecteur het werk ongeldig verklaart, in het tweede tijdvak opnieuw aan de desbetreffende zitting deelnemen.
4. De kandidaat levert zijn werk in bij een toezichthouder. Deze controleert het werk op naam en nummer en volledigheid, waarna hij de kandidaat toestaat het examenlokaal te verlaten. Na het verlaten van het examenlokaal mag de kandidaat onder geen beding worden toegestaan nog aan het desbetreffende examen te werken.

Artikel 20a Einde zittingen centrale examens

1. Door een daartoe aangewezen toezichthouder wordt een kwartier voor het eind van de zitting dit tijdstip aangegeven. Tijdens het eerste uur en het laatste kwartier van de zitting mogen de kandidaten het examenlokaal niet verlaten.
2. Aan het einde van de zitting halen de toezichthouders het werk op en een van hen controleert of alle kandidaten het werk hebben ingeleverd. Tevens wordt nagegaan of geen kandidaat vergeet iets in te leveren. De eindexamenkandidaat blijft onder alle omstandigheden verantwoordelijk voor het volledig inleveren van alle in te leveren werk. Wanneer een leerling de examenruimte verlaten heeft, mag hij deze ruimte niet opnieuw betreden om alsnog bepaalde door hem gemaakte examenonderdelen in te leveren. Het is aan de examenleerling dus de taak alvorens de zaal te verlaten, zich ervan te vergewissen dat al het werk is ingeleverd.

Artikel 20b Regels rondom correctie centraal examen

1. De directeur doet het gemaakte werk van het centraal examen met een exemplaar van de opgaven en met het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinator in het desbetreffende vak. De examinator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de beoordelingsnormen toe die door de “centrale examencommissie” zijn aangeleverd.
   De examinator drukt de beoordeling uit in een score en zendt de score en het beoordeelde werk aan de directeur/ examensecretaris.
2. De directeur stuurt daarna het door de examinator gecorrigeerde werk, een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score naar de betrokken gecommitteerde.
3. De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk met toepassing van de door de "centrale examencommissie" aangeleverde beoordelingsnormen.
4. Bij ministeriële regeling kunnen nadere voorschriften worden gegeven voor de toepassing van de voorgaande drie regels, genoemd in artikel 20b.

Artikel 20c Vaststelling score en cijfer centraal examen

1. De examinator en de gecommitteerde stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast. Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan nemen de directeuren/examensecretarissen van beide scholen contact met elkaar op om tot een oplossing te komen.
2. De directeur stelt het cijfer vast voor het centraal examen in een vak op grond van de bij 1 hierboven genoemde score en de door het College voor Toetsen en Examens aangereikte regels voor de omzetting van scores in cijfers.

Artikel 21a Eindcijfers en uitslag

1. Het eindcijfer voor alle vakken wordt uitgedrukt in een geheel cijfer in de reeks 1 tot en met 10.
2. De directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening niet een heel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.
4. Een kandidaat is geslaagd, indien het gemiddelde cijfer over alle vakken van het CE voldoende (minimaal een 5,5) is en
   a. hij de volgende eindcijfers heeft behaald:
      1. minimaal een 5 voor Nederlands
      2. 1 x een 5 en voor de overige vakken een 6 of meer
      3. 2 x een 5, voor de overige vakken minimaal één 7 en de rest een 6 of meer
      4. 1 x een 4 buiten het vak Nederlands, voor de overige vakken minimaal één 7 en de rest een zes of meer
   b. geen van eindcijfers van de onderdelen genoemd in lid a. lager is dan een 4
   c. de vakken culture en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding zijn beoordeeld als voldoende of goed;
   d. en, indien hij geen wiskunde in zijn pakket heeft, het schoolexamen rekenen heeft afgelegd. Het cijfer voor dit schoolexamen, heeft geen invloed op de slaag-zakregeling.

   N.B. De afronding vindt als volgt plaats:
   - cijfers t/m ,49 worden naar beneden afgerond (bijv. 5,49 = 5);
   - cijfers vanaf ,50 worden naar boven afgerond (bijv. 5,50 = 6).

Artikel 21b Vaststellen van de uitslag

1. De directeur/examensecretaris stelt in geval van een eindexamen de uitslag vast met inachtneming van artikel 21-4.
2. De uitslag luidt: “geslaagd voor het eindexamen” of “afgewezen voor het eindexamen”.
3. Indien dat nodig is om een kandidaat te laten slagen, betrekt de directeur één of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.
4. Zodra de uitslag is vastgesteld, deelt de directeur deze samen met de eindcijfers aan iedere kandidaat mee en wijst hij op de regels die gelden voor herkansing.
5. Aan de definitief geslaagde of afgewezen kandidaat wordt een lijst verstrekt, volgens door de minister vastgesteld model, waarop vermeld worden de cijfers voor het schoolexamen, de cijfers voor het centraal examen en de eindcijfers voor zijn examenvakken, alsmede de uitslag van het examen. De cijferlijsten worden gedateerd op de dag waarop de uitslag is vastgesteld. Indien zich problemen voordoen met de tenaamstelling in verband met een ophanden zijnde naamsverandering, dient met contact op te nemen met de inspecteur.

Artikel 21c Bewaren en inzien examenwerk

Het werk van het centraal examen (CE-1 en CE-2) van de kandidaten en de cijferlijsten worden gedurende zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de directeur, ter inzage voor belanghebbenden, zijnde de kandidaat en (een van) zijn ouders.

Bij de inzage gelden de volgende bepalingen:

1. De inzage heeft betrekking op de examenopgave(n), het correctievoorschrift en het gemaakte werk.
2. De inzage vindt plaats op school en in aanwezigheid van de examensecretaris of diens plaatsvervanger.
3. Het is niet toegestaan om (gedeelten van) het examenwerk te dupliceren of te fotograferen.

Artikel 22 Vorm en inhoud van diploma en cijferlijst

1. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
   a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen;
   b. de profiel en het onderwerp of titel van het profielwerkstuk, evenals de beoordeling;
   c. de beoordeling van het kunstvak en het vak lichamelijke opvoeding;
   d. de eindcijfers voor de examenvakken, evenals het cijfer voor de rekentoets;
   e. de uitslag van het eindexamen.
2. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder mede begrepen de kandidaat die het eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van de staatsexamencommissie, een diploma uit, waarop de leerweg vermeld die bij de uitslag is betrokken.
3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
4. Onze minister stelt het model van de cijferlijst vast.
5. De rector en directeur tekenen de diploma's en de cijferlijsten.
6. Indien de kandidaat in een bepaald jaar is geslaagd voor het eindexamen, draagt de directeur er op verzoek van de kandidaat zorg voor dat de behaalde cijfers voor de vakken waarin in datzelfde jaar deeleindexamen of deelexamen is afgelegd, worden vermeld op de cijferlijst.
7. De directeur reikt aan de definitief voor het eindexamen vmbo (mavo) afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor één of meer vakken van dat eindexamen een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit waarop dit vak/deze vakken met het eindcijfer staat/staan vermeld

Artikel 23 Herkansing centraal examen

1. Iedere kandidaat heeft voor één vak waarin hij al examen heeft afgelegd, het recht om in het tweede tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen, nu in het tweede tijdvak (wanneer om een geldige reden ter beoordeling van de rector de kandidaat is verhinderd, heeft deze het recht om in het derde tijdvak opnieuw deel te nemen aan het centraal examen). Dit betekent dat de kandidaat alle vakken moet hebben afgerond voordat hij in een volgend tijdvak kan herkansen. Indien een kandidaat herkansing aanvraagt, wordt de uitslag een voorlopige. Deze regeling geldt dus voor definitief afgewezen kandidaten, voor voorlopig afgewezen en reeds geslaagde kandidaten.
2. Een kandidaat meldt zich voor de herkansing aan voor een door de directeur vast te stellen tijdstip. Hij levert daartoe het schriftelijk verzoek tot herkansing in en vermeldt het vak waarin herkansing zal plaatsvinden. Herkansing is slechts mogelijk voor het CE. Het cijfer behaald voor het schoolexamen blijft gehandhaafd.
3. De directeur verstrekt de inspecteur drie dagen voor aanvang van het tweede tijdvak een opgave van de kandidaten. Daarbij geeft hij aan of de kandidaten herkansen dan wel verhinderd waren tijdens het eerste tijdvak. Hij geeft van de kandidaten tevens aan wat hun cijfer is voor het SE. Kandidaten die meer dan twee zittingen van het centraal examen gemist hebben, worden verwezen naar het derde tijdvak.

4. Als blijkt dat een kandidaat bij het tweede tijdvak van het centraal examen voor twee met reden gemiste CE-vakken deel moet nemen aan vakken die op hetzelfde tijdstip vallen, geldt het onderstaande:
   a. De kandidaat wordt ‘in quarantaine’ gehouden, hetgeen betekent dat de directeur/ examensecretaris ervoor zorgt dat er geen contact kan plaatsvinden met medekandidaten of toezichthouders van de eigen of een andere school, waardoor kennis over de opgaven zou kunnen worden overgedragen.
   b. Voor vakken die regulier in de middagzitting worden afgenomen, maar die ’s morgens door de "in quarantaine" te houden kandidaten moeten worden afgelegd, worden door de school opgaven ter beschikking gesteld.
5. Voor kandidaten geldt dat het cijfer van de herkansing het cijfer van het eerder afgelegde centraal examen vervangt, tenzij dit laatste hoger is.
6. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld op de wijze zoals bij artikel 21 en 22 is beschreven en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.

Artikel 24 Afgewezen kandidaten

Een kandidaat die niet slaagt voor zijn examen heeft twee mogelijkheden om zijn opleiding voort te zetten.

a. Hij kan de examenklas overdoen. Een kandidaat die voor de tweede maal deelneemt aan het examenjaar is verplicht het gehele jaar opnieuw te doen. Hij verplicht zich tot het volgen van alle lessen en het deelnemen aan schoolexamentoetsen en centraal examen.
   Behaalde cijfers uit het voorgaande examenjaar tellen niet meer mee. Er kan een uitzondering gemaakt worden voor praktische opdrachten, het profielwerkstuk en afgeronde SE-vakken. Ten aanzien van vakken die alleen met een schoolexamen afsluiten geldt: indien het vak in de vorige cursus "voldoende" is afgesloten hoeft dit niet opnieuw gevolgd te worden. Dit geldt echter niet voor het vak lichamelijke opvoeding.
b. Hij vervolgt zijn opleiding in het volwassenonderwijs of hij bouwt via een staatsexamen een volledig diploma op. De door hem behaalde cijfers staan vermeld op de uitgereikte cijferlijst. In beide gevallen gelden voor de slaag-/zakregeling dezelfde normen als voor het reguliere dagonderwijs.
   Voor kandidaten van dagscholen die na één of meer keren te zijn afgewezen, hun opleiding voortzetten aan een dagschool van hetzelfde type, en dus een volledig examen moeten afleggen, geldt het volgende: de uitslag wordt bepaald op grond van dit volledig examen zonder daarbij eindcijfers van een vorig jaar te betrekken.

Artikel 25 Derde tijdvak

1. Staatsexamens VO biedt kandidaten die het centraal examen in het eerste tijdvak noch in het tweede tijdvak voltooid hebben en kandidaten die in het tweede tijdvak hun examen voltooid hebben en van hun recht op herkansing gebruik kunnen en willen maken, de gelegenheid dit alsnog te doen.
2. Staatsexamens VO, staatsexamens@cvte.nl

	MAVO	HAVO	VWO
Dinsdag **14 mei 2024**	**09.00 - 11.00 uur** Geschiedenis		**09.00 - 12.00 uur** Griekse taal en cultuur
	13.30 - 15.30 uur Engels	**13.30 - 16.30 uur** wiskunde A wiskunde B	**13.30 - 16.30 uur** biologie
Woensdag **15 mei 2024**	**09.00 - 11.00 uur** Duits	**09.00 - 11.30 uur** Duits	**09.00 - 12.00 uur** kunst (algemeen)
	13.30 - 15.30 uur biologie	**13.30 - 16.30 uur** economie	**13.30 - 16.30 uur** Nederlands
Donderdag **16 mei 2024**		**09.00 - 12.00 uur** geschiedenis	
	13.30 - 15.30 uur Nederlands	**13.30 - 16.30 uur** scheikunde	**13.30 - 16.30 uur** natuurkunde
Vrijdag **17 mei 2024**			**09.00 - 11.30 uur** Duits
	13.30 - 15.30 uur natuur- en scheikunde I	**13.30 - 16.30 uur** Nederlands	**13.30 - 16.30 uur** aardrijkskunde
Dinsdag **21 mei 2024**	**09.00 - 11.00 uur** beeldende vorming - tekenen	**09.00 - 12.00 uur** maatschappijwetenschappen	**09.00 - 12.00 uur** geschiedenis
	13.30 - 15.30 uur Economie	**13.30 - 16.00 uur** Engels	**13.30 - 16.30 uur** scheikunde
Woensdag **22 mei 2024**	**09.00 - 11.00 uur** maatschappijkunde	**09.00 - 12.00 uur** kunst (algemeen)	
	13.30 - 15.30 uur Frans	**13.30 - 16.00 uur** Frans	**13.30 - 16.30 uur** bedrijfseconomie
Donderdag **23 mei 2024**			**09.00 - 12.00 uur** filosofie
	13.30 - 15.30 uur wiskunde	**13.30 - 16.30 uur** aardrijkskunde	**13.30 - 16.30 uur** wiskunde A wiskunde B wiskunde C
Vrijdag **24 mei 2024**			**09.00 - 12.00 uur** Latijnse taal en cultuur
	13.30 - 15.30 uur aardrijkskunde	**13.30 - 16.30 uur** natuurkunde	**13.30 - 16.30 uur** economie
Maandag **27 mei 2024**			
	13.30 - 15.30 uur natuur- en scheikunde II	**13.30 - 16.30 uur** bedrijfseconomie	**13.30 - 16.00 uur** Engels
Dinsdag **28 mei 2024**			
		13.30 - 16.30 uur biologie	**13.30 - 16.00 uur** Frans